

MESURA DE GOVERN

CONSELL ESCOLAR MUNICIPAL

DE NOU BARRIS

Consell Educatiu de Districte

Consell Plenari
Districte de Nou Barris
28 de Novembre 2017

1. Introducció

L'educació és, des de sempre, per a la ciutat i els districtes, un factor essencial en el marc de la societat del coneixement i de la informació. L'adaptació als canvis comporta un projecte educatiu de ciutat obert a la participació i la coresponsabilitat de la ciutadania en els afers públics.

La intervenció en l'àmbit de l'Educació al districte de Nou Barris és un dels eixos d'acció prioritari. En aquest sentit, s'entén com a DRET, i així hem de combatre activament la desigualtat social, generant marcs equitatius d'aprenentatge i aprofundint en projectes que obren nous àmbits d'intervenció educativa i així superar la barrera entre educació formal/informal.

La mesura de govern Impuls al *Projecte Educatiu de Ciutat per fer de Barcelona una capital de la innovació pedagògica (2016)* aposta per a que a la ciutat de Barcelona l'educació sigui digna per tothom i a més sigui al llarg de la vida. Un dels objectius de la mesura és superar la frontera rígida entre el que es considera l'educació formal i l'educació no formal, reconeixent a més el context comunitari com un espai a on s'ha d'aprofundir en els mecanismes de participació i poder desenvolupar processos educatius.

En el cas de Nou Barris, el marc estratègic de referència és el Pla d'Acció de Drets Socials i Cohesió de Nou Barris i la mesura de govern de Pla d'Actuacions al Districte de Nou Barris 2016-2019 que emmarca les línies de l'acció de govern que aposta per l'educació com a eina fonamental per la cohesió social i la construcció del que és comú.

La filosofia doncs que inspira la present mesura de govern i la proposta de revisió del Consell Escolar Municipal de Nou Barris no és altra que la de reforçar un dels òrgans de participació del districte i que aquest sigui el reflex del que entenem per comunitat educativa i que es reforci per tal de pensar, dissenyar i avaluar plans en matèria educativa.

La intenció és que la composició i les línies de treball d'aquest òrgan permetin assolir els objectius descrits en els marcs estratègics, que sigui un òrgan que s'enriqueixi amb la participació d'actors que representen la riquesa de la comunitat del districte des d'una perspectiva ampla i diversificada, com són les associacions d'estudiants, de les entitats d'educació en el lleure de base comunitària, de les associacions de famílies i altres institucions sense ànim de lucre, que han de contribuir a treballar per la cohesió i el bé comú.

Nou Barris és ric en participació i en iniciatives d'acció comunitària que es preocupen i treballen des del lleure pel benestar de nens i nenes i de les famílies de la mateixa forma que ho fa la comunitat educativa que no només es preocupa per la transmissió de coneixement dins dels centres si no que treballen per la millora dels nostres barris.

El Consell Escolar Municipal de Nou Barris ha de ser facilitador d'aquests processos, incidir en la millora de la participació en matèria educativa, ha de contribuir a apropar l'àmbit formal i el no formal, i ha de permetre teixir comunitat.

La revisió del Consell Escolar comporta doncs fer una adaptació normativa per potenciar la participació ciutadana a la vida política de la ciutat. Els canvis al Reglament de Constitució del Consell Escolar Municipal de Barcelona i el Consell Escolar Municipal de Nou Barris *“pretenen promoure els canals i instruments aptes per a la màxima i més amplia participació; remoure els obstacles que la dificultin o impedeixin, tot articulant els mitjans singulars que requereixin els diferents sectors de la comunitat educativa; i facilitar que la utilització d'aquests canals no depengui només de l'acció institucional sinó de la iniciativa de la pròpia comunitat educativa”*, per adaptar aquests espais als reptes presents i futurs de l'educació a la ciutat.

2. Metodologia de treball

Basant-se en aquesta Mesura de Govern, el Consell Escolar Municipal, tant els de districte com el de ciutat, han estat revisant la seva filosofia, el seu reglament i la seva composició, que s'ha concretat, a nivell de ciutat en la mesura de govern "*Consell Escolar Municipal de Barcelona, consell educatiu de la ciutat*", de febrer de 2017. Aquesta primera intervenció anuncia canvis, en el sentit d'ampliar els membres de dret dels Consells a l'educació no formal, a l'educació post obligatòria, entre altres, cosa que es concreta en els nous Reglament de Règim Intern (RRI) i Reglament de Constitució, i al futur Decret de Composició.

Per tal d'elaborar la mesura de govern de districte es va constituir un grup de treball al que van poder participar tots els membres del Consell Escolar Municipal de Nou Barris, amb propostes i idees que reflectissin l'interès per l'educació i la participació existent al territori. La comissió la va compondre representants de l'Institut Flos i Calcat, l' Institut Barna Congrés, l'Escola Víctor Català, l'Escola Mercè Rodoreda, l'Escola el Turó, la Coordinadora d' Associacions de Mares i Pares de Nou Barris, el Sindicat Comissions Obreres , Inspecció (Dept. Ensenyament) i l'equip de govern del Districte , i es va reunir en tres ocasions entre els mesos de maig i juny d'enguany.

La comissió va treballar en aquesta proposta per tal d'adaptar a la seva realitat la Mesura de Govern com a "**Consell Escolar Municipal de Nou Barris, Consell Educatiu de districte**". Amb l'objectiu de millorar la participació, plantejant el nou enfoc que el govern del districte vol donar al Consell Escolar Municipal de Nou Barris, el mecanisme per potenciar les seves activitats i el seu paper com a agent definidor de les polítiques públiques en educació i de canalització de la participació i l'empoderament de la comunitat educativa al districte de Nou Barris.

3. Estructuració de la mesura de govern “De consell escolar a consell educatiu”

- 3.1.- La participació al Consell Escolar Municipal de Nou Barris
- 3.2.- La composició del Consell Escolar Municipal de Nou Barris
- 3.3.- Objectius, funcions i tasques del Consell Escolar Municipal de Nou Barris
- 3.4.- L'organització del Consell Escolar Municipal de Nou Barris
- 3.5.- Potenciar la coordinació entre el Consell Escolar Municipal de Barcelona i els Consell Escolar Municipal de Nou Barris
- 3.6.- Impulsar la tasca del Consell Escolar Municipal de Nou Barris

De consell escolar a consell educatiu

El Consell Escolar Municipal de Nou Barris és l'organisme de participació de la comunitat educativa del districte. Volem, a més, que esdevingui el veritable fòrum de debat, de seguiment, de coproducció de les polítiques educatives del Districte. Volem que la tasca Consell Escolar Municipal de Nou Barris acompanyi als objectius estratègics descrits: educació per tothom, educació al llarg de la vida i educació digna. Que sigui el mirall del concepte d'educació que volem per la ciutat de Barcelona i pel districte de Nou Barris. L'educació va més enllà de la institució escolar i per això calen canvis tant en com s'entén la participació, quina és la seva composició, quins són els seus objectius i quines són les seves tasques.

3.1.- La participació al Consell Escolar Municipal de Nou Barris

És per això que cal replantejar la composició del Consell Escolar Municipal de Nou Barris per acollir tots els sectors educatius en el sentit més ampli, més global i més transversal del concepte d'educació.

La Llei d'Educació de Catalunya (2009) defineix en el seu article 19 el concepte de comunitat educativa:

La comunitat educativa és integrada per totes les persones i les institucions que intervenen en el procés educatiu. En formen part els alumnes, les famílies, el professorat, els professionals d'atenció educativa i el personal d'administració i serveis, l'Administració educativa, els ens locals i els agents territorials i socials i les associacions que els representen, i també els col·legis professionals de l'àmbit educatiu, l'associacionisme educatiu, les entitats esportives escolars i els professionals, empreses i entitats de lleure i de serveis educatiu

Cal també anar més enllà d'incloure formalment en el CONSELL ESCOLAR MUNICIPAL DE NOU BARRIS tots aquests agents.

Estudiarem amb cura quins són els principals buits en la participació, no només de manera quantitativa, sinó sobretot qualitativa, per tal de poder prendre mesures concretes per estimular la implicació de tots els sectors

Així, els sectors prioritaris sobre els que caldrà treballar per estimular la seva participació, a nivell de districte, seran sobretot:

- Associacions de Mares i de Pares d'Alumnes
- Entitats d'educació en el lleure de base comunitària implantades al nostre districte
- Altres entitats socials sense ànim de lucre (entitats cíviques, veïnals, culturals esportives...) de Nou Barris

3.2.- La composició del Consell Escolar Municipal de Barcelona i el Consell Escolar Municipal de Nou Barris

El nou reglament de Constitució del Consell Escolar Municipal de Barcelona i dels Consell Escolar Municipal de Nou Barris revisa la seva composició, i acull una visió àmplia, transversal i globalitzadora de l'educació.

La composició del Consell Escolar Municipal de Nou Barris s'ha de revisar en dos sentits:

- en ampliar el tipus d'ensenyaments que hi són representats
- i el tipus d'entitat que hi és present.

Pel que fa als ensenyaments val a dir que Nou Barris és un districte amb una àmplia i diversa oferta educativa.

A més a més dels ensenyaments obligatoris. La proposta d'ensenyaments postobligatoris és rellevant a nivell de ciutat, especialment en la formació professional de grau mitjà i de grau superior. Tanmateix hi ha oferta universitària en graus, post graus, màsters i doctorats. Així en podem destacar l'Escola de Conservació i Restauració de Béns Culturals (Trinitat Nova), l'Escola d'Arts i Superior de Disseny Dejà (Canyelles), l' Institut Escola d'Hoteleria i Turisme (Porta), l' Institut de Govern i Polítiques Públiques de la Universitat Autònoma (Guineueta) i la seu de la Universitat Nacional d'Educació a Distància (Porta). Tanmateix podem destacar la presència de la Universitat Politècnica de Catalunya a través de la Fundació CIM a l'Ateneu de Fabricació de C. Meridiana i la Fundació Solidaritat de la Universitat de Barcelona al barri de Torre Baró.

Pel que fa a les entitats, cal tenir present l'aposta per l'educació de base comunitària, i la importància de reforçar els espais de treball i deliberatius entre actors i agents socials vinculats o no formalment al món educatiu però amb capacitat de treballar i millorar els nostres barris. En aquest sentit, el Consell Escolar Municipal de Nou Barris hauria de poder integrar aquelles entitats veïnals que miren pel bé comú i que han de poder contribuir a millorar l'educació al districte. La riquesa de la xarxa associativa dels nostres barris, que ha contribuït a treballar per la cohesió social i la convivència als barris del districte han de tenir un espai en el Consell Escolar de Nou Barris. Han de sentir-se part del Consell escolar entitats juvenils lligades al món associatiu i que tenen una llarga tradició al districte, entitats que treballen el lleure amb petita infància, entitats que aposten per un futur millor pels barris.

Pel que fa a l'administració pública, en el Consell Escolar Municipal de Nou Barris han d'estar representats:

- L'Ajuntament de Barcelona.
- L'administració educativa (Consorti d'Educació).

El Consell Escolar Municipal de Nou Barris vetllarà per potenciar la col·laboració entre l'administració educativa, l'administració municipal i el districte en benefici de l'educació al territori, convidant a la participació en els diferents òrgans del Consell Escolar Municipal de Nou Barris als representants de les diferents administracions que es considerin més adients, a més dels que siguin membres nats dels Consell Escolar Municipal de Nou Barris.

La composició del Consell Escolar Municipal de Nou Barris ve determinada pel Reglament de Constitució del Consell Escolar Municipal de Barcelona i del Consell Escolar Municipal de Nou Barris. El Consell Escolar Municipal de Nou Barris podrà convidar a aquelles persones o entitats que, per la seva rellevància a la comunitat educativa del districte, es considera interessant la seva participació.

3.3.- Objectius, funcions tasques del CEMB i Consell Escolar Municipal de Nou Barris

Des dels seus inicis el Consell Escolar Municipal de Nou Barris ha desenvolupat la seva tasca d'òrgan i espai de participació i consulta sobre quatre eixos bàsics:

1. *L'escolarització al districte*- El seguiment de l'escolarització al districte, les propostes presentades sobre les diferents modificacions del procediment d'admissió de l'alumnat en els centres sostinguts amb fons públics, les consideracions i dictàmens sobre els mapes escolars, són elements rellevants d'aquest àmbit. El Consell Escolar Municipal de Nou Barris participa també en les comissions de garanties d'admissió.
2. *L'observatori de la participació*.- El Consell Escolar Municipal de Nou Barris ha col·laborat amb el Consell Escolar Municipal de Barcelona en la tasca d'exercir d'observatori de la participació en l'àmbit educatiu de la ciutat, especialment pel que fa referència als centres educatius i als consells escolars.
3. *El seguiment dels canvis legislatius i normatius de l'educació*.- La participació i presència en els grans debats educatius del nostre país, lligats als canvis legislatius i la seva incidència a la ciutat de Barcelona, ha estat una constant en les tasques del Consell Escolar Municipal de Barcelona, de la qual no es pot separar la realitzada des del propi Consell Escolar Municipal de Nou Barris. Així, el Consell Escolar Municipal de Nou Barris ha fet seguiment i elaboració d'aportacions de la comunitat educativa del districte, amb coordinació amb el Consell Escolar Municipal de Barcelona.

4. *El debat sobre les propostes de l'administració educativa i de l'Ajuntament.*- En l'exercici de la seva funció d'organisme consultiu de l'Ajuntament de Barcelona i de l'administració educativa, el Consell Escolar Municipal de Barcelona ha emès el seu dictamen o informe sobre les iniciatives presentades per les administracions, amb la col·laboració dels debats promoguts als districtes als Consell Escolar Municipal de Nou Barris interessats. El Consell Escolar Municipal de Nou Barris, ha fet seguiment i elaboració d'aportacions de la comunitat educativa del districte, amb coordinació amb altres Consell Escolar Municipal de Nou Barris i el Consell Escolar Municipal de Barcelona.

L'evolució de l'educació a Barcelona, els reptes que ha d'assolir, el mandat democràtic del govern de la ciutat expressat en la mesura de govern Impuls al projecte educatiu de ciutat i en la proposta de Pla d'Actuació Municipal, així com la pròpia reflexió de l'organització, planteja al Consell Escolar Municipal de Barcelona i al Consell Escolar Municipal de Nou Barris la renovació i actualització de la seva actuació amb la incorporació de nous objectius i responsabilitats:

- Impulsar, dirigir i fer el seguiment i avaluació dels plans educatius del territori (Projectes Educatius de Districte -PED- ; Projectes Educatius de Barri -PEB-).
  - ✓ Coordinació amb el Consell Escolar Municipal de Barcelona.
- Posar en valor i enfortir les polítiques i actuacions en educació no formal i educació en el lleure de base comunitària com a uns elements més de l'educació integral de les persones.
  - ✓ Establiment de mecanismes de participació específics.
  - ✓ Seguiment de plans d'actuació en educació no formal i educació en el lleure de base comunitària.
- Promoure el debat i la participació en les polítiques i les actuacions en els ensenyaments no obligatoris: bressol, ensenyaments artístics, d'idiomes, esportius, formació d'adults, professional i ocupacional.

- Vertebrar la relació entre el Consell Escolar Municipal de Barcelona i el Consell Escolar Municipal de Nou Barris per fer fluir les aportacions recollides i integrar-les amb agilitat als dictàmens del propi consell a nivell de ciutat.
- Col·laborar amb el Consell Escolar Municipal de Barcelona en dinamitzar la relació, informació i consulta entre els diferents sectors de la comunitat educativa i amb els seus representants.
  - ✓ Plantejar la revisió del procediment electoral perquè faciliti la participació dels diferents sectors.
  - ✓ Establir procediments de votació i consulta electrònica.
  - ✓ Estudiar la participació no presencial en les sessions i en la presa de decisions amb la implantació dels recursos tècnics necessaris.
  - ✓ Crear un espai de treball col·laboratiu a través de la Web del Consell Escolar Municipal de Barcelona / Consell Escolar Municipal de Nou Barris

3.4.- L'organització del Consell Escolar Municipal de Barcelona i el Consell Escolar Municipal de Nou Barris

El Consell Escolar Municipal de Nou Barris s'estructura, a efectes de funcionament, en tres espais: Consell Plenari, Comissió Permanent i Comissions de Treball.

Considerem que la participació és un aspecte manifestament millorable en el funcionament del Consell Escolar Municipal de Nou Barris. Cal cuidar les persones i les entitats que participen tot reconeixent i valorant la seva aportació i donant-les tot el protagonisme que mereixen, però cal sobre tot eixamplar la participació, tant en quantitat com en diversitat, així com en contingut.

Caldrà que partim d'una diagnosi conjunta de l'estat de la participació en el Consell Escolar Municipal de Nou Barris per poder plantejar alternatives, també col·lectives si volem que siguin eficaces.

Metodologia de treball de les Comissions de Treball

Considerem que, pel que fa a la metodologia de treball de les comissions, cal aplicar principis d'adaptació a les necessitats que vagin sorgint, ser flexibles tant amb la temàtica com amb la temporalitat, amb un concepte de grup de treball àgil, eficaç i no sectorial i que contribueixin a un equilibri territorial, més que no de comissió formal i rígida. En aquest sentit, les noves comissions de treball (CT) han de permetre que el Consell Escolar Municipal de Nou Barris treballi sobre els nous objectius que es fixen en aquesta mesura de govern.

Considerem que la proposta definitiva ha de partir de la pròpia reflexió del Consell Escolar Municipal de Nou Barris, de l'avaluació de la participació actual existent i de les necessitats que es determinin en cada moment.

Considerem interessant obrir el debat i reflexió en el Consell Escolar Municipal de Nou Barris com a òrgan decisor per valorar l'existència d'alguna de les següents comissions de treball, ampliable o modificable en funció de les necessitats i interessos del propi Consell Escolar Municipal de Nou Barris en cada moment, per aconseguir una participació efectiva:

- *CT Projecte Educatiu de Districte i de Barri*, per a debatre, impulsar, fer el seguiment, avaluar el desenvolupament i execució del PED i PEB.
- *CT d'Innovació Educativa* per a detectar, impulsar i donar a conèixer la innovació pedagògica al districte, així com per a potenciar les activitats del fora escola i l'educació en el lleure de base comunitària.
- *CT de Formació Professional*, per a conèixer la situació de l'FP al districte i impulsar noves branques d'innovació adequades al territori i a les necessitats del món laboral, posar-ho en coneixement del Consell Escolar Municipal de Nou Barris i del govern de Districte.
- *CT d'Ensenyaments No Obligatoris* per a conèixer la situació de les escoles bressol, d'adults, ensenyaments artístics, esportius i d'idiomes, i crear, quan es cregui oportú, les subcomissions pertinents.
- *CT de Coordinació amb el Consell Escolar Municipal de Barcelona* per a debatre assumptes del territori i aportar les propostes recollides al Consell Escolar Municipal de Barcelona, així com per a debatre les aportacions rebudes del Consell Escolar Municipal de Barcelona per preparar respostes i contingut adequat.
- *CT sobre Equitat i Inclusió contra la Segregació Escolar* per a potenciar en la comunitat educativa la perspectiva de l'educació per la inclusió i la no discriminació, per a elaborar propostes a favor de la inclusió, l'equitat, la diversitat i la no discriminació i per a posar-ho en coneixement del Consell Escolar Municipal de Barcelona i del govern de Districte.
- *CT de Mapa Escolar i escolarització* per a analitzar, proposar i fer el seguiment de l'oferta educativa i el mapa escolar del territori i posar-ho en coneixement del Consell Escolar Municipal de Nou Barris i del govern de Districte.

3.5.- Potenciar la coordinació entre el Consell Escolar Municipal de Barcelona i el Consell Escolar Municipal de Barcelona

La coordinació entre el Consell Escolar Municipal de Barcelona i el Consell Escolar Municipal de Nou Barris és una qüestió prioritària. Cal donar tot el valor la feina que es fa als diferents districtes de la ciutat i establir sinergies que permetin rendibilitzar-la al màxim.

Per altra banda, la proximitat del Consell Escolar Municipal de Nou Barris als centres i al conjunt de la comunitat educativa dels districtes és un element cabdal alhora de potenciar les actuacions que s'impulsin des del Consell Escolar Municipal de Barcelona i des del govern de la ciutat. Per aquest mateix motiu, el Consell Escolar Municipal de Nou Barris és l'òrgan bàsic per captar totes les aportacions que pugui fer la comunitat educativa. El seu potencial en aquest sentit és molt gran.

Per això ens plantejem:

- I. Coordinació Consell Escolar Municipal de Barcelona- Consell Escolar Municipal de Nou Barris
- II. Mantenir les reunions periòdiques, amb elaboració conjunta de l'ordre del dia.
- III. Facilitar que es comparteixin bones pràctiques entre els districtes.
- IV. Garantir el flux de comunicació entre els Consell Escolar Municipal de Nou Barris i el Consell Escolar Municipal de Barcelona. Garantir la presència del Consell Escolar Municipal de Nou Barris a nivell de ciutat.
- V. Regularitzar la presència del Consell Escolar Municipal de Barcelona al Consell Escolar Municipal de Nou Barris .

- VI. Articular agendes, procediments, objectius entre el Consell Escolar Municipal de Barcelona i el Consell Escolar Municipal de Nou Barris, per evitar duplicitats i afavorir les sinèrgies entre els dos nivells de participació ciutadana en l'educació.
- VII. Aprofitar les potencialitats de la nova web del Consell Escolar Municipal de Barcelona per afavorir la coordinació amb el Consell Escolar Municipal de Nou Barris.

3.6.- Impulsar la tasca del Consell Escolar Municipal de Nou Barris

El Consell Escolar Municipal de Nou Barris ha de jugar, en la seva escala territorial les mateixes funcions que el Consell Escolar Municipal de Barcelona desenvolupa a nivell del conjunt de la ciutat, i per tant actuarà com a òrgan consultiu no vinculant del govern de districte en matèria educativa.

Així, els camps d'actuació principals haurien de ser:

- La discussió, anàlisi, seguiment i avaluació dels PED dissenyats pel Consorci d'Educació de Barcelona.
- El seguiment, coordinació i avaluació dels PEB.
- L'anàlisi de l'oferta educativa al districte.
- La promoció de la equitat, justícia social, igualtat d'oportunitats i inclusió.

5. Conclusió

Els canvis que incorpora la mesura van en la direcció d'assolir els objectius en matèria d'Educació que l'actual equip de govern ha anat construint al llarg d'aquest mandat: superar el binomi educació formal/informal i reforçar la vessant comunitària com a base del procés d'aprenentatge. I, ho fa tenint en compte les particularitats del context i la tradició històrica i social de Nou Barris.

Per això aquesta mesura posa les bases per a que el Consell Escolar Municipal de Nou Barris incorpori a aquells actors claus que contribueixen quotidianament a fer efectiu el dret de l'Educació, en base als dos supòsits assenyalats anteriorment. Aquesta revisió ens ha de fer treballar a totes per a que això esdevingui una realitat, i que puguin incorporar-se Consell Escolar Municipal de Nou Barris totes aquelles entitats i institucions educatives que contribueixen al benestar i creixement educatiu de nens i nenes, adolescents i joves. Suposa, en d'altres paraules, fomentar i facilitar espais per teixir vincles que enforteixin la comunitat educativa del districte.

Per tant, la mesura de govern suposa reconèixer el Consell Escolar Municipal de Nou Barris com un espai central per la elaboració de propostes i per la deliberació de tot allò que envolta a l'educació a Nou Barris. Una aposta que suposa fer un Consell Escolar Municipal de Nou Barris flexible en el seu funcionament i adaptant-ne les seves metodologies i espais de treball.

En definitiva aquesta mesura de govern posa les bases per fer possible que el Consell Escolar Municipal de Nou Barris esdevingui el Consell d'Educació de Nou Barris.